

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VA KOREYA RESPUBLIKASI DAVLAT BOSHQARUV TIZIMINING QIYOSIY TAHLILI.

Toliboyeva Zarina Rashidovna

*O'zbekiston Jurnalistika va ommaviy kommunikatsiyalar Universiteti,
magistr*

e-mail: zarinatoliboyeva@gmail.com, +998900166616

Annotatsiya: *Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasi va Koreya Respublikasi davlat boshqaruv tizimlari taqqoslanib, ikki mamlakatning siyosiy tuzilishi, hukumat faoliyati, qonun chiqarish jarayoni va sud hokimiyati tahlil qilinadi. Maqola asosan davlatlararo munosabatlarning tarixi va strategik sheriklik kontekstida yoritiladi.*

Kalit so'zlar: *davlat boshqaruv tizimi, O'zbekiston, Koreya, qonun chiqarish, sud hokimiyati, strategik sheriklik, siyosiy tuzilma.*

Аннотация: *В данной статье проводится сравнительный анализ систем государственного управления Республики Узбекистан и Республики Корея, рассматриваются политические структуры двух стран, деятельность правительства, процесс законотворчества и судебная власть. Основное внимание уделяется историческому развитию межгосударственных отношений и стратегическому партнёрству.*

Ключевые слова: *система государственного управления, Узбекистан, Корея, законотворчество, судебная власть, стратегическое партнёрство, политическая структура.*

Annotation: *This article presents a comparative analysis of the state governance systems of the Republic of Uzbekistan and the Republic of Korea, examining the political structures of both countries, government operations, the legislative process, and the judiciary. The focus is primarily placed on the*

historical development of bilateral relations and the context of strategic partnership.

Keywords: *state governance system, Uzbekistan, Korea, legislation, judiciary, strategic partnership, political structure.*

Kirish

O'zbekiston Respublikasi va Koreya Respublikasi o'zaro hamkorlikda mustahkam aloqalar o'rnatgan mamlakatlardir. 1992 yilda diplomatik munosabatlar o'rnatilgandan buyon, bu ikki davlat iqtisodiy, madaniy va siyosiy sohalarda muhim yutuqlarga erishdi

Bu maqolada esa mamlakatlarning davlat boshqaruv tizimlari taqqoslanadi. Tahlil mahalliy va markaziy hokimyatlar, qonun chiqarish mexanizmlari, sud tizimlari hamda fuqarolik jamiyati institutlarining roli nuqtai nazaridan amalga oshiriladi.

Tahlil va Muhokama

1. Siyosiy tuzilma va davlat boshqaruvi

O'zbekiston prezidentlik respublikasi bo'lib, unda Prezident davlat boshlig'i lavozimini egallaydi. Konstitutsiyaviy bazaga ko'ra, davlat hokimiyati uchta asosiy tarmoqqa bo'linadi: ijro etuvchi, qonun chiqaruvchi va sud hokimiyati. O'zbekistonda parlament – Oliy Majlis ikki palatali tashkil etilgan: Qonunchilik palatasi va Senat. Ijro etuvchi hokimyat Vazirlar Mahkamasi tomonidan amalga oshiriladi

Koreya Respublikasida esa demokratik konstitutsion respublika sifatida faoliyat yuritiladi. Mamlakatning siyosiy tuzilmasida prezidentlik va parlamentarizm elementlari bir-biriga aralashgan. Koreyada ham davlat hokimiyati uchta tarmoqqa bo'linadi, lekin parlament (Milliy Majlis) faqat bitta palatadan iborat. Prezident mamlakatning eng yuqori rahbari hisoblanadi

2. Qonun chiqarish jarayoni

O'zbekistonda qonun chiqarish jarayoni Oliy Majlis tomonidan amalga oshiriladi. Qonun loyihasi avval Qonunchilik palatasida muhokama qilinadi, keyin esa Senatga jo'natiladi. Agar Senat qonunga rozilik bildirmasa, uni qayta ko'rib chiqish uchun Qonunchilik palatasiga qaytaradi. Qonun oxirgi bosqichda Prezident tomonidan imzolanadi

Koreyada qonun chiqarish jarayoni Milliy Majlis tomonidan amalga oshiriladi. Qonun loyihasi bir necha bosqichlardan o'tadi, shu jumladan, birinchi o'qish, tahrirlash va ikkinchi o'qish. Qonun oxirgi bosqichda prezident tomonidan imzolanadi. Agar prezident qonunga etiroz bildirsa, uni qayta ko'rib chiqish uchun parlamentga qaytaradi

3. Sud hokimiyati va mahalliy hokimiyat

O'zbekistonda sud hokimiyati mustaqil bo'lib, Konstitutsion, Oliy va Iqtisodiy sudlar kabi muhim institutlar mavjud. Mahalliy hokimiyat esa viloyatlar, tumanlar va shaharlar darajasida amalga oshiriladi. Mahalliy hokimiyat organlari hududiy masalalar bo'yicha qaror qabul qiladi

Koreyada sud hokimiyati ham mustaqil bo'lib, Konstitutsion sud, Yagona sud va patent sudlari mavjud. Mahalliy hokimiyat esa provintsial va shahar darajasida amalga oshiriladi. Mahalliy hokimlar o'z hududlarida qonunlar va qarorlar doirasida ishlaydi

4. Fuqarolik jamiyati institutlari

O'zbekistonda fuqarolik jamiyati institutlari rivojlanmoqda, lekin ularning siyosiy faoliyatdagi roli chegaralangan. NGOlar va boshqa jamg'arma tashkilotlari davlat siyosatini qo'llab-quvvatlashga yo'naltirilgan

Koreyada esa fuqarolik jamiyati institutlari ancha rivojlangan. Jamg'arma tashkilotlarining faoliyati davlat siyosatiga ta'sir ko'rsatishi mumkin. NGOlar va boshqa mahalliy tashkilotlar fuqarolar manfaatlarini himoya qilishda muhim rol o'ynaydi

Xulosa

O'zbekiston va Koreya davlat boshqaruv tizimlari o'rtasida o'xshashliklar va farqlar mavjud. Ikki mamlakatda ham davlat hokimiyati uchta asosiy tarmoqqa bo'linadi, lekin qonun chiqarish jarayoni va mahalliy hokimiyat tizimida muhim farqlar bor. Koreya fuqarolik jamiyati institutlarining rivojlanganligi bilan ajralib turadi. O'zbekiston esa mustaqillikka erishgandan buyon davlat boshqaruv tizimini mustahkamlashga harakat qilmoqda.

Foydalangan adabiyotlar ro'yxati

1. PQ-3406-сон 27.11.2017. O'zbekiston Respublikasi va Koreya Respublikasi munosabatlari to'g'risida. (2017).
2. XORAZM MA'MUN AKADEMIYASI AXBOROTNOMASI. Antik va o'rta asrlarda O'zbekiston hamda Koreya tarixining o'zaro aloqadorligi. (2018). Bet: 15-20
3. O'ZBEKISTONNING ENG YANGI TARIXI. Mazkur o'quv qo'llanma. (2019). Bet: 45-50
4. O'zbekiston va Janubiy Koreya davlatlari hamkorligi tarixiga oid. (2020). Bet: 30-35
5. PQ-4301-сон 29.04.2019. O'zbekiston Respublikasi bilan Koreya Respublikasi munosabatlari to'g'risida. (2019).
6. O'zbekiston-Koreya: iqtisodiy hamkorlik istiqbollari. Review.uz. (2021). Bet: 10-12
7. O'zbekiston – Janubiy Koreya: Strategik sheriklik munosabatlarida. (2017). Bet: 25-30
8. O'zbekiston — Janubiy Koreya munosabatlarida yangi davr. (2024). Bet: 20-25
9. O'zbekiston va Koreya o'rtasidagi hamkorlik natijalari. Review.uz. (2021). Bet: 15-20
10. Koreya Respublikasi - Vikipediya. (2023). Bet: 5-10